

Sygn. akt I C 2441/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2024 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Bożena Chłopecka

Protokolant: sekretarz sądowy Oliwia Goliszewska

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2024 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa P. S.

przeciwko E. K.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. ustala, że koszty postępowania w całości ponosi powód P. S. z tym, że ich rozliczenie pozostawia referendarzowi sądowemu.

I C 2441/21

UZASADNIENIE

Pozwem z 21 grudnia 2021 roku P. S. (dalej: powód) wniósł o zasądzenie na jego rzecz od E. K. (dalej: pozwana) kwoty 53 685,24 GBP wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 13 lutego 2019 roku do dnia zapłaty, zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kwoty 10 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 13 lutego 2019 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Jako podstawę swojego roszczenia powód wskazał, że zawarł z pozwaną umowę pożyczki, której pozwana nie spłaciła. (pozew k. 3-9)

W odpowiedzi na pozew z 20 maja 2022 roku pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości na podstawie art. 148 (1) § 1 k.p.c., oddalenie powództwa w całości na zasadach ogólnych w wypadku nie zastosowania art. 148 (1) § 1 k.p.c., zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów zastępstwa procesowego oraz sprawdzenie na podstawie art. 25 § 2 k.p.c. wartości przedmiotu sporu. Podniosła przy tym, że powód błędnie wskazał wartość przedmiotu sporu, nie ujmując w niej kwoty 10 000 zł, której również dochodzi pozwem, nie udowodnił dochodzonego przez siebie roszczenia, w tym samego faktu zawarcia z pozwaną umowy pożyczki, zarzut braku tożsamości roszczenia objętego zawiązaniem do próby ugodowej i pozwem oraz zarzut przedawnienia roszczenia powoda, (odpowieź na pozew k. 119-123)

W dalszych pismach procesowych strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie. (pismo procesowe powoda k. 148)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana E. K. jest ciotką powoda P. S.. P. S. zamieszkuje w Wielkiej Brytanii, gdzie również pracuje. Strony utrzymywały między sobą bliskie relacje rodzinne, powód odwiedzał pozwaną, gdy przyjeżdżał do Polski, wspierał ją finansowo. Pozwana zasiadała w radach nadzorczych oraz zarządach licznych podmiotów wpisanych do Krajowego

Rejestru Sądowego, ponadto prowadziła w latach 2005-2014 zakład fryzjerski. (okoliczności bezsporne, ponadto wydruk z CEIDG k. 54, informacje z KRS k. 55-87, zeznania powoda k. 144-146)

W styczniu 2009 roku powód zawarł z (...) Bank umowę kredytu na kwotę 10 000 GBP, płatną w 60 ratach. Następnie powód zawarł 11 maja 2011 roku z tym samym bankiem umowę kredytu na kwotę 25 000 GBP, z której to kwoty spłacona została również poprzednia pożyczka. (umowy kredytowe wraz z dokumentami dot. Kredytów k. 11-33, zeznania powoda k. 144-146)

13 marca 2009 roku pozwana zawarła z N. P. umowę dożywocia, stając się w ten sposób właścicielem domu leżącego na działce ewidencyjnej nr (...) z obrębem(...) przy ul. (...) w L.. Aktem notarialnym z 1 czerwca 2011 roku pozwana uczyniła zapis zobowiązujący swoich spadkobierców do przeniesienia własności powyższej nieruchomości na rzecz powoda w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku lub zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia w rejestrze aktów poświadczenia dziedziczenia, nie później jednak niż w terminie 1 roku od dnia otwarcia spadku. (wypis z aktu notarialnego rep. (...) k. 34, KW nr (...) k. 35-39)

Między stronami od 2013 roku istnieje konflikt związany z powyższą nieruchomością, polegający na tym, że powód domagał się darowizny powyższej nieruchomości na swoją rzecz, przy czym ustanowiłby służebność mieszkania na rzecz pozwanej, jako formy zabezpieczenia swoich interesów w związku z przekazywanym pozwanej wsparciem finansowym, jednakże strony nie doszły w tym aspekcie do porozumienia. (nagranie rozmowy powoda z pozwaną wraz ze stenogramem k. 46-49, zeznania powoda k. 144-146)

Powód kierował do pozwanej ostateczne przedsądowe wezwania do zapłaty z 5 listopada 2018 roku oraz 19 grudnia 2018 roku, lecz pozostały one bez odpowiedzi ze strony pozwanej. Powód skierował również do Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia wniosek o zażalenie pozwanej do próby ugodowej z 12 lutego 2019 roku, lecz w jego wyniku nie doszło do zawarcia ugody (ostateczne przedsądowe wezwania do zapłaty k. 40-45, wniosek o zażalenie do próby ugodowej k. 51-52, protokół posiedzenia z 26 sierpnia 2019 roku k. 53)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dokumentów, wydruków komputerowych i kserokopii dokumentów złożonych przez strony postępowania. W ocenie Sądu dowody te, tworzą zasadniczo spójny i niebudzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to zasługujący na wiarę materiał dowodowy. Sąd nie dopatrywał się w nich niczego, co uzasadniałoby powzięcie wątpliwości co do ich wiarygodności i mocy dowodowej z urzędu.

Sąd uznał za częściowo wiarygodny dowód z zeznań powoda, w zakresie jego relacji z pozwaną, faktu zawarcia przez powoda umów kredytu z bankiem w Wielkiej Brytanii, udzielania pozwanej wsparcia finansowego, istniejącego między stronami konfliktu oraz jego przyczyny. Ich treść w tym zakresie tworzy logiczny i spójny obraz stanu faktycznego i koresponduje z innymi dowodami zebranymi w aktach sprawy. W pozostałym zakresie, w tym co do kwestii zawarcia umowy, Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda, gdyż nie znajdują one potwierdzenia w pozostałych dowodach w sprawie i stanowią jedynie twierdzenia powoda.

Czyniąc ustalenia faktyczne w sprawie Sąd kierował się również regułami art. 229 i art. 230 k.p.c. uznając za ustalone okoliczności faktyczne przyznane lub niekwestionowane przez stronę przeciwną.

Sąd zważył co następuje:

Osią sporu pomiędzy stronami w niniejszym postępowaniu była kwestia istnienia umowy pożyczki, na której zawarcie powoływał się powód. Umowa ta miała zostać zawarta ustnie w 2009 roku i była podstawą roszczenia wywodzonego przez powoda.

Zgodnie z treścią art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Oznacza to, że essentialia negotii

umowy pożyczki to zobowiązanie się pożyczkodawcy do przeniesienia na rzecz pożyczkobiorcy własności określonego przedmiotu pożyczki, który muszą stanowić pieniądze albo rzeczy określone co do gatunku oraz zobowiązanie się pożyczkobiorcy do zwrotu przedmiotu pożyczki. Umowa pożyczki nie wymaga dla swojej ważności zawarcia jej w formie szczególnej, jednakże mowa o pożyczce, której wartość przekracza 1 000 zł powinna być zawarta w formie dokumentowej, na co wskazuje treść art. 720 § 2 k.c. Nie czyni to jednak ustnej umowy pożyczki przekraczającej kwotę 1 000 zł nieważną, gdyż forma ta jest zastrzeżona jedynie dla celów dowodowych, na co wskazuje treść art. 74 § 1 k.c., zgodnie z którym zastrzeżenie formy pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej bez rygoru nieważności ma ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód z zeznań świadków lub z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Przepisu tego nie stosuje się, gdy zachowanie formy pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej jest zastrzeżone jedynie dla wywołania określonych skutków czynności prawnej. Natomiast zgodnie z dyspozycją art. 77² k.c. do zachowania dokumentowej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie.

Mając na uwadze powyższe, należało stwierdzić, że zawarcie przez strony w niniejszej sprawie umowy pożyczki w formie ustnej, mimo że kwota pożyczki miała przekraczać wartość 1 000 zł było w pełni dopuszczalne i nie miało wpływu na ważność umowy. Kluczowym zatem do stwierdzenia zasadności roszczenia powoda było dowiedzenie, że faktycznie doszło do zawarcia przedmiotowej umowy.

Zgodnie z dyspozycją art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie to powód wywodzi skutki prawne z faktu istnienia umowy pożyczki, tj. istnienie po jego stronie roszczenia zwrotu pieniędzy, stanowiących przedmiot pożyczki, zatem to na nim ciążył ciężar udowodnienia tego faktu. W ocenie Sądu powód nie podolał temu obowiązкови. Powód twierdził, że została zawarta ustna umowa pożyczki między nim a pozwaną, polegająca na tym, że powód przekaże pozwanej pieniądze uzyskane w ramach umowy kredytu w Wielkiej Brytanii, pozwana będzie zwracać mu miesięcznie kwoty w wysokości rat powyższego kredytu. Na potwierdzenie tych twierdzeń powód przedstawił nagranie rozmowy z pozwaną z 2018 roku. Co prawda w rozmowie tej pojawiają się wątki dotyczące zawarcia przez powoda umowy kredytu, pożyczania pozwanej pieniędzy, długach pozwanej, zwrotu pieniędzy powodowi, jednakże są one wypowiedzane jedynie przez powoda, pozwana w żadnym wspomina jedynie, że powód odzyska swoje pieniądze. Treść rozmowy nie pozwala zatem jednoznacznie stwierdzić, że strony wyraziły zgodną wolę zawarcia umowy pożyczki, ponadto biorąc pod uwagę, że powód udzielał pozwanej wsparcia finansowego, które to nie było objęte roszczeniem powoda, nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie o jakiej pożyczce mówią strony, a tym samym nie stanowi ono dokumentu, umożliwiającego ustalenie osoby składającej oświadczenie.

Zebrane w sprawie dowody nie pozwalają również na stwierdzenie, jaka kwota miała zostać przekazana pozwanej w ramach przedmiotowej umowy pożyczki i czy rzeczywiście była to kwota 53 685,24 GBP, o zasądzenie której wniosł powód. I czy w ogóle doszło do przekazania pozwanej jakiegokolwiek kwoty. Ponadto z materiału dowodowego, w szczególności z dokumentacji kredytowej, wynika, że kredyt na 25 000 GBP uzyskany w Wielkiej Brytanii przez powoda, został w części przeznaczony na spłatę kwoty uzyskanej w ramach kredytu z 2009 roku, co dodatkowo podważa twierdzenia powoda w zakresie kwoty pożyczki, która miała być udzielona pozwanej, gdyż nie miał on możliwości przekazania pozwanej sumy wartości obu kredytów.

W stosunku do kwoty 10 000 złotych, którą pozwana miała pożyczyć od swojego brata, a która miała zostać spłacona w jej imieniu przez powoda, Sąd stwierdził że roszczenie to podparte zostało jedynie twierdzeniami powoda, które to nie znajdują poparcia w materiale dowodowym zebrany w sprawie, a zatem nie ma możliwości potwierdzenia tych okoliczności.

Odnosząc się do podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia powoda, należy zwrócić uwagę na treść art. 118 k.c., zgodnie z którym jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata oraz przepis art. 723 k.c. jeżeli termin zwrotu pożyczki nie jest oznaczony,

dłużnik obowiązany jest zwrócić pożyczkę w ciągu sześciu tygodni po wypowiedzeniu przez dającego pożyczkę. W świetle zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego nie ma możliwości stwierdzenia, czy do zawarcia umowy faktycznie doszło, jak również warunków i terminu jej spłaty, zatem Sąd nie miał możliwości ustalić daty wymagalności roszczenia oraz początku okresu przedawnienia roszczenia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał że powód nie podolał ciężarowi dowodu w zakresie faktu zawarcia umowy pożyczki z pozwaną i nie udowodnił swojego roszczenia, w związku z czym oddalił powództwo w całości.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z treścią którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powód przegrał niniejszą sprawę w całości, zatem Sąd ustalił, że ponosi on w całości koszty postępowania, których szczegółowe rozliczenie pozostawił na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. referendarzowi sądowemu.